

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

V. De Literis Dimissoriis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

lius vq. Domicilli a ut Beneficii Episcopus manus apponere, eamque superiores Ordines conferendò perficere valet; quia potestatem habet cum illo concurrentem, ut *arg. c. Nullus cit. docent Laiman in c. Cam in cit. §. Est autem & Zælius ad hanc Rubric. n. 16.*

Neque obstat; quòd regulariter concessa optione, re præsertim non amplius integrâ, variatio denegetur; eò quòd electione semel factâ optionis jus consumptum videatur; quia imprimis Ordines à Prælato, cui quis aliquo ex recentis modis subiectus est, peti Jure permittuntur: variatio autem circa diversos Ordines prohibita non reperitur. Deinde; quia minores Ordines ab uno, Subdiaconatum autem & superiores Ordines ab alio Episcopo petens non variat circa idem, sed circa diversa; cum singuli Ordines ab aliis specie sint distincti; ideòque, licet Ordinem aliquem ab uno recipiens indultum à Jure optandi jus consumplerit circa eum, id tamen non consumpsit circa alium: quem proinde ab alio petere potest, sicut, qui debitorem in loco contractus convenit ob debitum, eundem in alio loco propter delictum convenire non prohibetur, *Zypæus Consult. Canon. 3. de Ætate & Qualit. n. 8.*

ARTICULUS V.

De Literis Dimissoriis.

SUMMARIUM.

- 67. Episcopus suos ordinare potest per alios.
- 68. Datis ad hos Dimissoriis.
- 69. Quas ad ipsum subditis suis dant Pralati Regulares.
- 70. Dare eas potest Episcopus confirmatus.

71. In Germania probabiliter, in concordia electus.

72. Circa earum concessionem Vicariis Generalis,

73. Capituli Cathedralis, sede vacante,

74. Et Prælatorum Regularium exemptorum potestas.

Quantumvis Episcopos, ut Ordines per seiplos conferant, S. Synodus Tridentina adhortetur, *sess. 23. cap. 3. de Ref. in firmitate tamen autaliter impediti, subditorum suorum Ordinationem aliis: nec solum suis, si quos habent in Pontificalibus, Vicariis, sive, ut vulgò vocantur, Suffraganeis: sed aliis quoque extraneis Episcopis committere, illòsque ordinandi licentiam dare possunt, can. Episcopum 6. ibi, Nisi foris cum voluntate & testimonio propria originis Episcopi, p. q. 2. & c. fin. ibi, Nec absque licentia superioris sui, hic in 6. Cujusmodi licentia conceditur literis patentibus, c. 1. in 6. quas S. Synodus Tridentina Dimissorias, *sess. 7. & cit. sess. 23. utrobique cap. 10. de Ref. Hispani Reverendas vocant. Palao Tratt. 27. disp. Univ. p. 15. n. 8. & Barbosa de Offic. Episc. alleg. 7. n. 2.**

Eas autem literas ordinando concedere post Papam potest Episcopus & quilibet alius Prælatus, à quo ratione alicujus ex causis *an. 59. declaratis Ordines peti & concedi possunt; Potest enim quis per alium, quod potest facere per se ipsum, Regula est 68. in 6. Episcopò tamen inferiores Prælati, tam Regulares quàm Seculares, eas dare solum possunt ad Episcopum suæ, non alienæ diocesis, c. Cum nullus 3. in 6. & Trident. sess. cit. cap. 10. Nisi facultas eas ad quoscunque voluerint, dandi eis competat Privilegiò vel aliò jure speciali, Gloss. in c. cit. V. Indultum vel in certi territorii populum exercent jurisdi-*

jurisdictionem Ordinariam & quasi Episcopalem, *cit. Barbosa alleg. 7. n. 6. & 8.*

70. Porro Episcopo Dimissorias dandi facultas post acceptam Confirmationem competit, quantumvis nondum sit consecratus; quia eas concedere non est actus Ordinis, sed Jurisdictionis, quam consequitur per Confirmationem, *Glossa in c. Transmissam 15. V. De talibus, de Elect. & Pirrhing ad hanc Rubric. n. 55.*

71. An eas, in Germania, saltem nostra, dare valeat, ad Episcopatum in concordia electus, dubium est. Quod oritur ex *c. Nihil 44. V. Ceterum de Elect.* ex cujus dispositione, cum in partibus ab Urbe valde remotis in concordia, hoc est, unanimi omnium, vel saltem majoris & sanioris partis consensu electis, minori parte non contradicente & contradicendi iustam causam non habente, administratio in spiritualibus & temporalibus, solâ alienatione exceptâ, competat, etiam subditos suos ordinandi; ac proinde etiam Dimissorias dandi facultatem obtinebunt. Quare, licet in Germania nostra in Concordia electi plerique administratione ante acceptam confirmationem abstineant, tamen non apparet ratio, cur eam sibi concedentis Juris communis privilegio uti, si velint, non possint, ut in *c. Nihil cit. agnoscit Laiman n. 12. Pirrhing hoc Librô Tit. 6. n. 303. & Gobat Experient. Theolog. Tract. 8. n. 571.* ubi casum Dimissoriarum cum dispensatione in Interstitiis, ab ita electo ad Ecclesiam Sedunensem concessarum, & à Curia Episcopali Constantiensi, atque ipso etiam sedis Apostolicæ ad Helvetos Rhæticosque Legato, admissarum exemplum refert. Neque obstat; quod ab alio ita electo nuperimè datæ, in Curia Archiepiscopali admittæ non sint; quia repulsæ ex ea tantum ratione sunt; quod eas dantem in concordia electum fuisse, ipsis literis non

fuerit expressum: quam repulsæ rationem reddens, eas, si id expressissent, admittendas fuisse, non obicere infirmari.

Dubium deinde est, an Dimissorias dare valeat Episcopi in spiritualibus generalis Vicarius &, Cathedrali Ecclesiâ vacante, Capitulum. Ratio dubitandi est, quod ex una, concessio literarum Dimissoriarum non sit actus Episcopalis Ordinarius, sed Jurisdictionis, ut paulo ante est dictum: ex altera verò parte, ejusmodi Vicarius Jurisdictionem Episcopalem, si quidem in eodem tribunali cum Episcopo exerceat, *c. Non putamus 2. de Consecr. & c. Romana 3. de Appellat. utrobique 6.* eadèmq; sede vacante, penes Capitulum sit, *c. His que 11. & c. Cum olim 14. de Majorit.* Nihilominus Vicarii jurisdictionem ad illarum concessionem non extendere, nisi speciali mandato instructus sit, vel ipsi permittat consuetudo, vel Episcopus in remotis agat, clare dictum est *c. Cum nullus cit.*

Capitulo etiam, sede vacante, illis concedendi facultas, etsi antiquò competere, *c. cit.* Novissimò tamen Jure Tridentini sic restricta est, ut post annum quidem subditis diocesanis omnibus; intra annum verò, à die vacationis sine obitu Episcopi computandum, eas concedere non possit, nisi archetatis ratione beneficii recepti aut recipiendi, hoc est, iis, qui jam actu obtinent, aut electi, presentati vel nominati sunt ad beneficium Ecclesiasticum, v.g. Parochiale exigens ordinem sacerdotalem intra annum recipiendum, *sess. 7. cap. 10. de Ref. Suarez de Censur. dist. 31. f. 1. n. 20. & multi alii quos refert & sequitur, cit. Barbosa alleg. 7. n. 10.*

Hoc tamen non obstante, Capitulum toto Vacantis sedis tempore literas Testimoniales de vita & moribus dare potest iis, qui à summo Pontifice licentiam habent. *Or-*

beat Ordines à quocunque Episcopo, cum proprii sui Episcopi attestazione de vita & moribus, recipiendi, Quaranta in Summa Bullar. V. Ordo §. Suspensionis & Bonacina cit. disp. 8. q. Unic. p. 4. n. 27. Quin etiam intra annum Vacationis alicui Episcopo extraneo liceatiam dare potest, in sua Diocesi Pontificalia exercendi, & ipsos SS. Ordines conferendi quibuscunque à Papa, vel extraneis à propriis suis Ordinariis, aut Religiosis Diocesanis à Prælatiis suis Regularibus, imò etiam Clericis secularibus suæ Diocesis, ab Episcopo defuncto vel Legato Apostolico literas Dimissorias habentibus, Sanchez lib. 7. Consil. cap. 1. dub. 26. & Barbosa alleg. 7. num. 14.

14. Dubium denique est de Prælatiis Regularibus exemptis: à quibus, perinde ut à non exemptis, Dimissorias subditis sibi Religiosis: sed non nisi ad Episcopum, intra cujus Diocesim monasterium est situm, dari posse, communiter desumitur ex c. Cum nullus cit. & Ordinatione Clementis VIII. 15. Martii 1596. relatâ à Barbosa alleg. cit. n. 18.

Excipitur tamen imprimis ab eodem summo Pontifice casus, quò talis Episcopus à sua Diocesi est absens, aut Ordines non collaturus; tum enim ab iis Dimissoriæ (expressâ tamen in his causâ absentia proprii Episcopi, vel Ordinationis ab eo non faciendæ) ad alienum Episcopum dirigi possunt, Barbosa *ibid.* n. 32. Deinde Prælati exempti, habentes proprium & exemptum territorium, in eoque Jurisdictionem quasi Episcopalem exercentes; hi enim subditis suis etiam secularibus Dimissorias ad alterius Diocesis Episcopum dare possunt, Barbosa *ibid.* n. 8. Denique Ordines Regularium, à sede Apostolica specialiter Privilegiati, ut cum superiorum suorum licentia sive Dimissoriis à quocunque Episcopo Catholico

possint Ordinari: quorum privilegia, neque à Tridentino cap. 10. cit. neque allegatò Clement. VIII. decretò sunt revocata, Barbosa alleg. 4. n. 6.

ARTICULUS VI.

De Titulo Mensæ,

SUMMARIUM.

75. Titulus Mensæ, ordinando necessarius, est
76. Vel I. Beneficii, ad sustentationem sufficientis.
77. Stabilis.
78. Actu collati & pacifice possessi.
79. Et non obnoxii renuntiationi.
80. Vel II. Patrimonii, saltem cum beneficio sufficientis.
81. Ordinari quis nequit ad Literaturam.
82. Vel censum redimibilem.
83. Ad bona, quorum utilitas ad alium spectat.
84. Neque ad hereditatem, quam expectat.
85. Nisi assignetur certa portio.
86. Impuranda in Legitimam.
87. Et transmissibilis ad hæredes.
88. Aliquando sufficit Titulus Pensionis &c.
89. Vel III. Paupertatis, ad quam Professus.
90. Et in societate JESU Scholasticò Ordinatur.

Sacris Ordinibus initiandus instructus esse debet Titulò, ut vocamus ^{75.} Mensæ: quò nomine hic intelligitur causâ honestæ & perpetuæ sustentationis: de qua, ut sacris licitè initietur, clerico prospectum, esse Ecclesia voluit, can.